

DEBRECZEN

XVIII. évi. 283. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

20 év alatt 25.779 nyeremény az erdélyi nyereménykötvény esélye!

Japán csapatok a Fülöp szigetek fővárosa felé nyomulnak és több irányban támadnak

A francia kormány Tokióban bejelentette semlegességét — Japán és Francia-Indokína katonai szövetséget kötött — Japán ostromzár az USA-val szemben

Szlovákia hadiállapotban levőnek tekinti magát az Egyesült Államokkal és Angliával - A román kormány hasonló közlést tett az USA-val kapcsolatban

A világháború kiszélesedése még csak ezután jelentkezik majd hadi-cselekményekben az eddig ismert harcatereken kívül. A nagy diplomáciai felvonulás történt meg ezideig.

Természetesen mindenféle nagy hatása van a esztörtéki történelmi bejelentéseknek. Mint Rómából jelentik, az olasz lapok teljesen a viágtörténelmi események hatása alatt állanak. Vezető helyen szóról szóra közlik Mussolini és Hitler beszédét, valamint az új olasz-német-japán katonai szerződés bevezetését és szövegét.

Közvetlenül a római és berlini események ismertetése után közlik a lapok a magyar kormány elhatározását, utalva arra, hogy ez a gyors intézkedés politikai körökben a legjobb benyomást keltette s azt úgy tekintik, mint az események fejlődésének logikus következményét, valamint a harmas-egyezmény hatalmai és Magyarország között fennálló megingathatatlan összetartozás megerősítését.

A német lapok közlik a hivatalos magyar kormánynyilatkozatot a Magyarország és az Egyesült Államok közötti diplomáciai kapcsolatok megszakításáról és kiemelik, hogy ez a nyilatkozat félreérthetetlen megnyilvánulása annak a visszhangnak, amelyet a december 11-i események és a Führer beszéde Magyarországon keltett.

NEM KÉTSÉGES: KI KEZDTE A HÁBORUT

A tengelyhatalmak és az Egyesült Államok közötti hadiállapot következtében támadt helyzet magyarozatául irányadó berlini körökben hangsúlyozzák, hogy **semiféle kétely nem merülhet fel abban a kérdésben, ki kezdte a háborút.** Az elmúlt hónapok folyamán elhangzott sok hivatalos amerikai megnyilatkozás mutatja, hogy milyen álláspontot foglaltak el Roosevelt és munkatársai Németországgal szemben. A parancsot a tüzelésre odaát adták ki. Németország és Olaszország alapjában véve csak elismerte a másik részről teremtett tényállást. Csak megtevesztő, ha a tengelynek az Egyesült Államok ellen intézett hadüzenetéről beszélnek, mert ez a fogalmazás nem fedi a tényállást, — alapítják meg Berlinben

A NAGYOBB KELET-ÁZSIA HÁBORUJA

A japán tájékoztató hivatal közölte, hogy az Egyesült Államok és Nagybritannia elleni japán háború, beleértve a csungkingi kormány elleni hadjáratot is, a jövőben **a nagyobb Kelet-Ázsia háborújának fogják nevezni.** Ez azonban nem jelenti, hogy a hadszíntér a nagyobb Kelet-Ázsiára korlátozódik majd.

ROOSEVELT ALÁÍRTA A HADÜZENETEKET

Washingtonból jelentik, hogy Roosevelt esztörtékon helyi időszámítás szerint 15 óra 5 perckor aláírta a Németországnak, 15 óra 6 perckor az Olaszországnak szóló hadüzenetet.

ÚJABB HADÜZENETEK

A cubai törvényhozás megszavazta a hadüzenetet Németország és Olaszország ellen.

A bolíviai kormány hadat üzent Japánnak és egyidejűleg elrendelte a német és olasz vagyonok és követelések zárolását.

Mexikó megszakította a diplomáciai kapcsolatokat Németországgal, Kuba, Nicaragua, Costarica és San Domingo köztársaságok hadat üzentek Németországnak és Olaszországnak.

SEMLEGES AMERIKAI ÁLLAMOK

Az ABC-államok — Argentina, Brazília és Chile — szerződést kötöttek, amelynek értelmében a januárra kitűzött riodejaneirói amerikai külügyminiszeri értekezleten is ragaszkodnak feltétlen semlegességükhöz. Paraguay és Columbia hasonló álláspontot foglalt el, valamint Ecuador is, bár Ecuadorra erős washingtoni nyomás nehezedik s így ez az állam aligha fogja megakadályozhatni, hogy az Egyesült Államok ne szállják meg a Galapagos szigetesoportot.

PORTUGÁLIA

visszautasította azt a brit ajánlatot, amely arra irányul, hogy Nagybritannia védelmébe veszi a távolkeleti portugál gyarmatokat.

Tokiói jelentés szerint is Portugália elutasította azt az angol követelést, hogy Portugália fogadja el a távolkeleti portugál gyarmatok angol védelmét.

BEJELENTÉSEK A JAPAN MINISZTERTANÁCSBAN

A pénteki japán minisztertanácson Togó külügyminiszter jelentést tett a Németországgal és Olaszországgal kötött szövetségi szerződésről, valamint a Thaifölddel folytatott tárgyalásokról, amelyek kapcsolatban vannak a két ország között kötött katonai szövetséggel. Közölte továbbá a külügyminiszter, hogy a **vichy kormány jegyzékét nyújtott át a japán nagykövetségnek, amelyben bejelenti, hogy Franciaország az egyfelől Japán, másfelől az Anglia és az Egyesült Államok közötti háborúban semlegesnek nyilvánítja magát.**

A japán főhadiszállás közölte a Japán és francia Indokína közötti katonai szövetség megkötését. A szövetségi okmányt hétfőn írták alá az indokínai japán expedíciós hadtestek képviselői és Indokína kormánya.

A CSENDESŐCEANI SZIGETVILÁG

több pontján eredményesen támadnak a japán haderők. Tokiói illetékes körökben megállapítják, hogy ezidőszerint Japán abban a helyzetben van, hogy **gazdasági ostromzárát alkalmazhat az Egyesült Államokkal szemben.** A Hawaii szigetnél elszenvedett vereség után az amerikai hajóhad nem tudja megvédeni a hajózást az Egyesült Államok és a Dél-tenger között, másrészt Midway, Wake és Guam támaszpontokat, Hawaii, valamint a Fülöp szigeteket a japánok vagy elpusztították, vagy megszállták. Az Egyesült Államok eként elvesztették minden tengeri nyersanyagforrásaikat, ahol főleg antimont, krómot, mangánt, kauszokot, higanyt, ónt szereztek be, mint amelyekben a nyugati félteke hiányt szenvedett. — állapítják meg tokiói körökben.

A japán hadsereg egyik szóvivője bejelentette, hogy a japán csapatok hevesen támadják Keoulont. A brit csapatok kanadai erősítéssel még védelmezik a várost. Luzon szigetének déli részén is szálltak partra japánok úgy, hogy most már nemcsak északról, hanem délről is Manila felé menetelnek. Vigan elfoglalásával a japánok kiváló légitámaszpontokra tettek szert. A szóvivő a kínai helyzetet illetően kijelenti, hogy kínai

támadásról szó sincs. Csungkingban fejtelenség uralkodik. Itteni körök a japán-amerikai háborút úgy fogják fel, hogy igen kellemetlen lehet Kinára, mert lehetlenné teheti a burmai úti forgalmat. Japán addig folytatja a kínai hadjáratot, amíg a csungkingi kormány kapitulál.

A Jeni Sabah Japán és az Egyesült Államok háborújával kapcsolatban megállapítja, hogy Japán kedvezőbb helyzetben van, mert az Egyesült Államok és Nagybritannia távol esnek a hadszíntértől. Anglia különben sem küldhet nagyobb flottát a Távolkeletre. A csendesóceáni háború kitörésének másik igen jelentős következménye, hogy Amerika kénytelen csökkenteni az Angliának nyújtott segítségét.

JAPÁN ÉS A SZOVJET

A japán sajtó kiemeli, hogy japán politikai körökben némi kétely nyilvánul meg a Szovjetunió Japánnal szemben elfoglalt semleges álláspontja tekintetében.

Itteni körökben nem tartják valószínűnek, hogy a Szovjet hadba lépne Japán ellen, főleg azért nem, mert a német-szovjet háború miatt a Blücher hadsereget jelentős mértékben meggyöngyítették és igen sok egységet nyugatra vezényeltek.

Számítanak azonban arra, hogy az angolszások légitámaszpontokat fognak kérni a Szovjettől Vladivoszto környékén. Csang-Kai-Sek kormánya mellett működő angol és amerikai katonai szakértők számát jelentősen felemelték.

A szovjet kormány le fogja szerezni a Szovjetunió Japán, Anglia és az Egyesült Államok között támadt viszályban tanusítandó magatartását — jelentette ki Litvinov washingtoni szovjet nagykövet az angol hírszolgálat szerint a Hull külügyminiszterrel folytatott hosszabb megbeszélése után. A külügyminisztériumban tett látogatása előtt Litvinov egy órát időzött Rooseveltnél.



„Szines Magyar Álom”

Aszmann F. szinesfilm előadása
Déri muzeum, XII. 14-én fél 12 órakor

A világháború eseményei

Távolkeleten

Japán előnyomulás Hongkongnál és a Fülöp szigeteken, összpontosított támadás Manila ellen — Japán légifőlény Malaya fölött

Tokió, december 12. A Domei Iroda sanghaji jelentése szerint a japán csapatok december 11-én megszállták Kalangsu szigetét.

A japán hadsereg repülői pénteken délelőtt nagysikerű súlyos bombatámadásokat intéztek Hongkong katonai berendezései ellen. Azonkívül a repülők nagytömegű röpecédulát is szórtak le.

A Reuter iroda különjelentése szerint illetékes angol körökben híre járt, hogy az angol csapatok visszavonultak a Hongkong előtti előretolt állásaikból.

A japán főhadiszállás tengerészeti osztálya jelenti, hogy a Fülöp szigeteken megindult hadműveletek óta 202 amerikai repülőgépet pusztítottak el: a japán veszteség kilenc tengerészeti repülőgép.

Egy könnyű cirkálót csak némi kar ért, úgyhogy továbbra is részt vett a hadműveletekben. Egy aknakereső hajót elsüllyesztettek, egy másikat pedig erősen megrongálták.

Hivatalos angol beismerés szerint az északmalajai angol hadműveletek nem haladnak a megállapított tervszerűséggel és az angol csapatok jelentékeny veszteségeket szenvedtek. Az angol parancsnokság azt is elismeri, hogy ezen a vidéken Japán a légi főlény.

A Sanghaji Mainisi című lap kiemeli, hogy a Fülöp szigetek teljes elfoglalása már csak idő kérdése. A filippinek, ha felszabadulnak az amerikai nyomás alól, készen esatlakoznak az ázsiai felendülés közös érdekükébe és biztosítják Japánnak a háborús erőfeszítéséhez szükséges nyersanyagokat, míg az Egyesült Államok elvesztik egyik legfontosabb távolkeleti támaszpontjukat. A Manilában körülzárt amerikai hajóhad kénytelen megadni magát vagy elpusztul.

A japán hadsereg és haditengerészet több egysége pénteken hajnalban partraszállt Luzon déli felén.

Londoni jelentés szerint illetékes helyről származó táviratokból megtudták, hogy a japán haderők nyomása tulajdonképpen Malaja sziget nyugati része ellen irányul. Az angolok a hátsó állásokba vonulnak vissza.

Japán tengerészcsapatok szálltak partra Kulangu szigetén. A japán csapatok a szigetet, amely nemzetközi engedményes terület volt, teljes egészében elfoglalták.

Japán repülők csütörtök reggel neves támadást intéztek Hongkong ellen. A japán repülők röpecédulákat dobtak le, amelyben felszólították a lakosságot, hogy álljon elient az angol és amerikai elnyomásnak és álljon a háromhatalmi egyezmény államai mögé, amelyek Kelet-Ázsia felszabadításáért küzdenek.

Az Egyesült Államok hadügyminisz-

Koltár Lajos

Órúsmester, ékszer kereskedő
Márkás és antik órák
eladása, precíz javítása
Kossuth ucc 4. sz.

KARÁCSONYRA marandandó értékek már 5 pengőtől. ALKALMI VÉTELEK ékszerek és ezüstök nagy választékban olcsó áron. VÁSÁRLASAI ELŐTT TEKINTSE MEG KIRAKATOMAT.

Róna Sándor ékszerész, Piac u. 28.

teriumának péntek reggel kiadott hivatalos jelentése a következőket mondja: A távolkeleti főparancsnok jelenti, hogy a japán csapatok sorozatos összpontosított támadásokat intéztek Luzon szigete ellen, Lagaspinál, valamint Gambales nyugati partja mentén ellenséges csapatösszevonást jelentenek. Az ellenség Aparinál, Vigannál megerősítette csapatait. A Hawaii hadszíntérrel semmiféle hadműveletet nem jelentenek. A nyugati hadszíntéren a helyzetben nem állott be

A szovjet elleni front

A keleti arcvonalon csütörtökön is csak helyi jellegű harcok cselekmények folytak.

A szebasztopolli bekerítő arcvonalon december 11-ére virradó éjjelen a német csapatok visszaverték a bolsevik szívszél előretörését. Az ellenség a legsúlyosabb veszteségeket szenvedte, mégis újból megismételte többször ezrednyi erősségű csapatokkal áttörési kísérleteit és támadásait

Északafrikában

A német hadijelentés közli: Észak-Afrikában a harcok folytatódnak. A német és olasz légi haderő kötelékei brit páncélos és gépkocsioszlopokat ugrasztottak szét. Az ezek során kifejlesztett légi harcokban vadászaink hat ellenséges repülőgépet lőttek le. Német harc repülőgépek a péntekre virradó éjszaka Tobruk kikötőjét és Sidl Barani vasúti célpontjait bombázták.

Az olasz hadijelentés közli: A Mar-marica-sivatagban Tobruktól nyugatra folytatódnak a harcok. Visszavertük az ellenségnek páncélos kocsiikkal tá-

Ujzéland védelmi intézkedései

Washington, december 12. (OFI.) Új-Zéland törvényhozása titkos ülésre ült össze. Az egész országban folytak az óvatossági intézkedések. A főbb városok polgármesterei értekezletet tart-

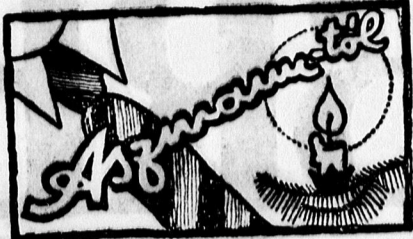
Tokiói jelentés az „élő torpedókról”

Önként a halálba: bombákkal megrakott gépekkel zuhantak le a célra

Tokió, dec. 12. (NST) A japán haditengerészet parancsnoksága részleteket közöl a Manila elleni nagy bombatámadásról. E szerint 81 amerikai repülőgépet semmisített meg, köztük negyvenötöt légiharcban, a többi a földön. A japán légierő elsüllyesztett egy rombolót, egy buvárhajót, és egy segédhajót. Nicholsfield repülőgépeszarnokai és berendezései lángban állnak. A manilai tengerészeti arzenál teljesen elpusztult. A japánok összesen öt repülőgépet vesztettek. Két repülő önként ment a hősi halálba, mert a bombákkal megrakott géppel szándékosan lezuhant a támadott célra.

Angol jelentés a csatahajók elsüllyesztéséről

London, dec. 12. A »Prince of Wales« és a »Repulse« csatahajók elsüllyesztésének lefolyásáról hivatalosan közlik, hogy az japán bombázó repülőgépek összpontosított támadása által történt, oly módon, hogy a támadó repülőgépek előtt százával dobtak robbanóbombákat a két hajófedélzetre, majd közvetlenül utána három hullámban kilenc-kilenc torpedóvető repülőgép támadta meg.



változás. Manilából újabb részletek érkeztek a Fülöp-szigeteken történt sikeres japán partraszállásról. Pamplonanál ejtőernyős csapatok támogatják a partraszállást. A partraszállások mintegy 250 km-es parti szakaszon történtek. Apariban a japán hadihajók bombázása súlyos károkat okozott.

a német állások ellen. A harcok egyes részein heves harcok fejlődtek ki, amelyek során az ellenséges csapatokat felmorzsolták, vagy szétugrasztották a német csapatok. (MTI.)

A finn hadijelentés közli, hogy a kareliai földszoroson légberőpítettek egy szovjet robbanóanyagraktárt. A finn légi haderő több támadást intézett Maselkától északra, a murmanszki vasút ellen.

mogatott támadásait. Sollum és Bardia vidékén kölesbűns fokozott tüzéségi tevékenység.

Zuhanóbombázó és Piechiatelli repülőgépek ismételt bombázták Bir Hachem vidékén harcokot. Légi harcok során német vadászrepülők hat repülőgépet lőttek le.

Német repülőgépek ismételt meg-támadták azt a hajóhadat, amely december 10-én Darnét bombázta. Újból találatokat értek el egy cirkálón és egy rombolón.

toltak a kormányzat képviselőivel. A polgármestereket felhatalmazták, hogy futóárkokat ásatassanak és tegyenek meg mindent, ami a lakosság védelme szempontjából szükséges. (MTI.)

„Haltorpedók”

Tokió, dec. 12. (Német TI) Már a három utolsó nap folyamán bebiztosítottuk magunknak a légi főlényét a Csendes óceán délnyugati részében, — mondotta Szajiro Furuhasi, a főhadiszállás tengerészeti tájékoztató hivatala nevében.

A Hawaii szigete ellen indított első támadáskor — mondotta — erős vihar dühöngött, a japán támadás azonban a megállapított időben indult meg, mégpedig két légi alakzatban: az egyik »haltorpedókat«, a másik pedig bombákat vitt magával.

A japán légihaderő ezúttal használt először légitorpedókat igazi harcban. A Prince of Wales is ilyen torpedókkal süllyesztették el. A Singapore elleni éjszakai támadás — folytatta Furuhasi — nyilván nagy zavarba hozta az ellenséget, mert a légvédelem egészen hibásan működött s így japán részről nem vészett el egyetlen gép sem. (MTI)

Blatávia, dec. 12. (NST) Első ízben tesznek közlést a távolkeleti háború kitörése óta a holland-in-

DEBRECZEN 2. OLDAL 1941 XII. 13

Megint magyar film

APOLLOBAN
RÓZSAHEGYI KALMÁN
a főszerepben:

A cigány

Szigligeti Ede leghíresebb, örökbecsű népszínműve filmen.

Magyar és Ufa Világhíradók.

diái haditengerészetéről. A közlemény szerint a holland-indiai tengeri erők megérkeztek Singaporeba.

Visszafordultak a szovjet hajók

Stockholm, dec. 12. Mindazok a szovjet hajók, amelyek amerikai hadianyagokkal megrakva Kelet-Szibéria felé tartottak, utasítást kaptak, hogy forduljanak meg a legnagyobb sebességgel igyekezzenek a legközelebbi alaszki vagy kaliforniai kikötőbe. (MTI)

Gazdasági korlátozás, ármáximálás Amerikában

Washingtoni jelentés szerint az amerikai kormány csütörtök este nyilvánosságra hozta az első háborús gazdasági rendszabályokat, amelyek egyes ágakban korlátozzák a gazdasági szabadságot. Így a gépkocsi iparnak január hó 1-től kezdve az idej termelés egy negyede kell csökkenteni. Megállapították a kávé, kakaó és bors legmagasabb árát, a december 8-i árszínvonalnak megfelelően. A közeli napokban valószínűleg még más termékeknek is máximálják az árát.

Vitéz dálnoki Miklós Béla altábornagy magas német kiüntelése

Berlin, december 12. (Német TI) A Führer a vaskereszt lovagkeresztjét ajándékozta vitéz lőfő dálnoki Miklós Béla altábornagynak, a m. kir. gyorshadtest parancsnokának és több magasrangú német katonatisztnak.

A kiüntetettek valamennyien különös érdemeket szereztek a szovjet elleni háborúban ügyes vezetésükkel és rendkívüli bátorságukkal. Vitéz lőfő dálnoki Miklós Béla altábornagy személyes közreműködéssel vezette be a gyorshadtestet a keleti harcok súlyos harcra viszonyába. Teljes megértéssel, a közös ügy iránt példás tetterővel illeszkedett bele a hadjárat gyorsan váltakozó helyzetébe. Személyes befolyásának és annak a bizalomnak, amelyet csapatai körében élvez, köszönhető, hogy a magyar hadtestet minden akadály ellenére gyorsan harcra lehetett vetni az ellenség ellen. Ezzel a hadsereg hadműveletét dűntően előbbre jutottak. (MTI)

Szófia, dec. 12. A bolgár képviselőház kormánypárti többségi pártját vasárnap délutánra ülésre hívták össze. Az ülésen Popov miniszter nyilatkozatot tesz. (MTI)

Vígyszínház mozgó

Ma utoljára
a nagysikerű magyar film:

Zárt tárgyalás

Fősz.: Tasnády F. Mária, Páger, Timár, Somlay.

Szlovákia hadüzenete az Egyesült Államoknak és Angliának

Pozsony, dec. 12. A Szlovák TI az alábbi kormánynyilatkozatot közli: Az 1940. szept. 26-i háromhatalmi egyezmény 3. cikkelye alapján, amely egyezményhez Szlovákia 1940. nov. 24-én csatlakozott, a szlovák kormány kijelenti, hogy a szlovák köztársaság a mai nappal hadiállapotban levőnek tekintti magát az Északamerikai Egyesült Államokkal és Nagybritanniával. (MTI)

Románia közlése

Bukarest, dec. 12. (Német TI) A román kormány pénteken közölte az amerikai követtel, hogy Románia, mint a háromhatalmi egyezményben résztvevő állam,

Németországgal, Olaszországgal és Japánnal szövetségesnek és az Egyesült Államokkal hadiállapotban állónak tekinti magát. (MTI)

A Magyarországi területen tartózkodó angol állampolgárok jelentkezési kötelezettsége

Budapest, december 12. Mint az MTI jelenti, a külföldiek ellenőrző országos rendőrség elrendelte, hogy az ország területén tartózkodó minden angol állampolgár köteles 48 óra alatt az I. fokú rendőrségnél személyesen jelentkezni. További rendelkezésig angol állampolgárok rendőrségi engedély nélkül nem hagyhatják el állandó lakóhelyüket és kötelesek tartózkodási helyük területén a lakásváltoztatást 24 óra belül a rendőrségnél (községekben előjáróságoknál) személyesen bejelenteni.

delkezésig angol állampolgárok rendőrségi engedély nélkül nem hagyhatják el állandó lakóhelyüket és kötelesek tartózkodási helyük területén a lakásváltoztatást 24 óra belül a rendőrségnél (községekben előjáróságoknál) személyesen bejelenteni.

Egymilliárd pengő tíz év alatt a mezőgazdaság fejlesztésére

Gazdasági főiskolák lesznek az akadémiákból — Tangazdaságok létesítése, talajjavítás, a termelés irányítása és fejlesztése — Gazdasági előjárók

A parlament pénteki ülésén nyújtotta be báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslat, amely a magyar agrárélet kimagasztó eseménye, tíz éven át éventéven körülbelül százmillió pengőt fordít a mezőgazdaság fejlesztésének céljára, tehát egymilliárdos keretben mozog.

A javaslat nyomtatékosan rámutat arra, hogy a föld a magyar embernek nemcsak tulajdon, hanem hazát, őseit sorsot, hivatást jelent. A magyar földben gyökerezik az az erő, amely évszázadok óta annyi nehézségen át nemzeti létünk forrása volt.

A magyar föld termőerejének növelését, a mezőgazdasági termelés mennyiségi és minőségi emelését és ezzel a nemzeti jólét gyarapítását a legnagyobb áldozatok árán is elő kell mozdítani. E célok megvalósítását a törvényjavaslat a mezőgazdasági oktatás és tanácsadás kiterjesztésével, kedvezményes nyújtásával, a mezőgazdasági termelés rendjének biztosításával, valamint a mezőgazdasági termelés és értékesítés megszervezése végett szükséges rendelkezésekkel szolgálja.

Az ország négy gazdasági akadémiaját és a kertészeti akadémiait, négy-évfolyamú főiskoláit szervezik át és valamennyinél két-három új tanszéket állítanak fel. A középfokú gazdasági tanintézeteket úgy szaporítják, hogy az országban legalább 25 ilyen tanintézet lesz.

Kétszáz új téli gazdasági iskolát létesítenek. Ezenkívül 250 téli gazdasági iskola mellé 30-50 katasztrális hold ki terjedésű ingatlant megfelelő felszereléssel, tangazdaságok céljára biztosítanak.

Felállításra kerül ezenkívül két új tejipari és öt kertmunkásképző iskola s lényegesen szaporítják a különleges szaktanfolyamok számát.

Részesül ezzel a talajjavítás munkálataihoz juttatható támogatásban te-

nyészállat, gép, szerszám, műtrágya, vetőmag, valamint védőszerek hatóságilag támogatott kiosztásában, gazdálkodását pedig a földművelésügyi miniszter szaktanácsadóival támogatja és ellenőrizzeti.

A javaslat harmadik fejezete azokról a kedvezményekről intézkedik, melyekben a mezőgazdaság fejlesztésének minden önzetlen munkása részesül. Így ideiglenes földadományosságot, vagy földadók kedvezményt kaphat az olyan földterület, amely terméketlenségénél fogva még nem volt a földadó tárgya, de megfelelő befektetéssel gazdaságilag használhatóvá tették, melyet rendkívül költséggel járó talajjavítással feljavítottak, vagy amelyet szőlő, illetve gyümölcsfa termesztésre használnak.

Megközelítő becslés szerint 850.000 k. hold az ország terméketlen, szikes talajainak területe, amelyből körülbelül 730.000 kat. hold bevonható a termelésbe. Figyelembe véve az összes lehetőségeket, a földművelésügyi kormányzat évi 40.000 kat. holdra teszi azt a területet, amely ebből termékenyvé tehető. Az összes talajjavító munkálatokhoz fokozatosan 25 talajvegyeszt és 100 talajkémikus anyagot alkalmazni.

Évenként sáncolással több ezer holdat javítanak meg. Talajjavításra nagy kedvezményeket nyújtanak.

A javaslat általában hathatósan támogat minden tevékenységet, amely a magyar föld termőerejét és a mezőgazdasági termelés minőségét és mennyiségét megfelelően növeli.

Az évenkénti tizenhatezer holdas tagosítással szemben évenként 100.000 hold tagosítását tervezik.

A műtrágyaakciót nagymértékben kiszélesítik. Jelentős árkedvezményrel osztanak ki évente mintegy tizenhat ezer vetőgépet és négyezer vetőmagtisztítógépet. A búza vetésterületének évenként legalább 6 százaléka minőségi vetőmagot osztanak ki, ami körülbelül 2400 vagont tesz ki.

A szőjabab termesztését évente körülbelül 7500 kat. hold vetésterülettel fel-emelik, míg az ipari olajszekeglet céljára 150 ezer holdon napraforgót és tizenötezer holdon ricinust termelnek.

A földbirtokpolitikai eljárás során évente körülbelül tízezer törpe- és kisbirtokos jut ingatlanhoz. Részükre fejenként 1600 pengő kölcsönt iránynak elő. A javaslat a mezőgazdasági termelés rendjének biztosítása végett hatósági intézkedéseket helyez kilátásba, ha valaki a mezőgazdasági munkálatokat nem végzi rendszeresen, ha olyan gazdálkodást folytat, amely az okszerű gazdálkodással merőben ellenkezik, ha termelés rendjét egyébként súlyosan veszélyezteti.

A miniszter elrendelheti egy-egy termelési ágra, vagy nagyobb befektetést

Cserépkályhák

vagontételben érkeztek Tóth utóda
ifj. Székely Szücs Sándor
kályhámesterhez
Károly Ferenc József út 8.
Telefon 26-70.

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

Igénylő talajjavító munkálatra a termelők társulását. Előírhatja a növénytermelők, illetőleg az állattenyésztők, a feldolgozók és forgalombahozók között közös szervezetek kialakítását és azt, hogy a közületek a mezőgazdasági termelés, a közellátás, a szállítás érdekében megfelelően elosztás útján közvetlenül a termelőkkel és a termelők értékesítő szervezeteitől szerezzék be szük ségleteiket.

A törvény megszervezi a tizenöt tagból álló országos mezőgazdasági tanácsot, nagyobb községekben önállóan, kisebb községekben pedig körzetenként gazdasági előjárót kell alkalmazni, — (arany, vagy ezüstkalászos gazdákat, vagy más szakembereket).

Körülbelül kétezeröt száz gazdasági előjárót alkalmaznak.

Elindul a népruházati akció

Két és fél millió méter textilanyag, 60.000 férfiing és 60.000 munkálábellel kerül kiosztásra

Budapest, december 12. A közellátási miniszter november 26-i beszédében részletes tájékoztatást nyújtott az általa megindítandó népruházati akcióról. Beszéde után hatalmas ütemben indult meg az akció megszervezése, amelynek lebonyolítását a Hangyára bízta. A miniszter pénteken délelőtt tekintette meg Lossonczy István államtitkár kíséretében a tenyészállatvásár legnagyobb épületében folyó szétosztási munkálatokat.

Először a pamutanyagok terméit nézték meg, ahol két és fél millió méter zefir, festett karton, kanavász és alsóruhának való anyag gyűlt össze eddig, 60.000 férfiing is volt már, várva a szétosztásra.

A következő teremben 60.000 pár munkálábellel óriási hegyei sorakoztak egymás mellett, 35-ös számú gyermekcipőtől a 46-os férfiszámig. A cipők száma azonban rövidesen eléri a százazertet. A munkásbakancsokat vidéki és fővárosi kisiparosoknak adták ki készítésre.

A népruházati akció elsősorban a legszegényebb néposztály téli felruházását segíti elő. A lebonyolítás rend-

DEBRECZEN

3. OLDAL
1941. XII. 13.

Karácsonyra

vegyen szeretteinek

**Gramofont
Varrógépet
Kerékpárt
főzőlapot, vasalót,
izzó-zseblámpát,
Hőpalackot**

Soltész Kálvin tér 2.

Törvényjavaslat a Délvidék visszacsatolásáról

A képviselőház pénteki ülésén Bárdossy László miniszterelnök beterveztette a javaslatot a visszafoglalt délvidéki területeknek a Magyar Szent Koronához visszacsatolásáról, és az országgal egyesítéséről.

A törvényjavaslat első szakasza így hangzik:

A magyar nemzet testvéri szeretettel öleli magához és veszi újból oltalmába a közel 23 évi megpróbáltatás alatt a haza iránti hűségben megerősödött délvidéki fiait és hálás elismerését fejezi ki a magyar királyi honvédségnek önfeláldozó, lelkes kötelesegteljesítéséért.

A törvényhozás jóváhagyóan tudomásul veszi azokat az intézkedéseket, melyeket a magyar királyi kormány a visszafoglalt délvidéki területek birtokbavételé végett tett.

METEOR MOZGO műsora:

Szombaton: 5, 7, 9 órakor:
FÉRFI A GÁTÓN
Izgalmas alpesi történet.
Holnap: REPÜLŐ KALÓZOK.

Karácsonyra

a legjobb és legújabb ajándék:
márkás óra
STASSIK LAJOS
órámestertől
Ferenc József u. 24.

A birtokba vett területet a törvényhozás a magyar állam területéhez visszacsatolja.

A javaslat 2-ik paragrafusa a Délvidékről négy felsőházi tagot nevezhet ki a Kormányzó, az országgyűlés 26 délvidéki képviselőt hívhat be.

— Bécsben innappélesen megnyitották a nemzetközi sajtóintézetet. Ebből az alkalomból Weiss Vilmos, a német sajtó birodalmi szövetségének elnöke bejelentette az országos újságírók egyesületi uniójának megalakulását. Ebből az unióba tömörültek a Németországi szövetséges és baráti nemzetek, nevezetesen Olaszország, Magyarország, Románia, Bulgária, Szlovákia és Horvátország újságíró egyesületei. Az unió első elnökevé Weiss Vilmost, a német sajtó birodalmi szövetségének vezetőjét, alelnökévé Guglielmitti olasz nemzeti tanácsost, valamint vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályt, az Országos Sajtókamara elnökét, (MTI.)

Hungária filmszínház

MA is csak 16 éven felülieknek az

ÁMOK

egy halálos szerelem története.
Főszereplők:
INKISINOFF és
MARCELLA CHANTAL.
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
Híradó!

Karácsonyra ékszer, órát dísztárgyat vásároljon HORA ENDRE

ékszerésznél
KOSSUTH U. 2. (Városháza épület.)
Ékszerkészítés, alakítás, javítás.

Sokszáz megelgedett rendelőre
hivatkozik BOLLA
Az igazán jól öltözködő urak
szabója

Uriszabóság
Piac uca 32. sz.
Telefon: 31-46.

Aszmann budapesti színesfilm előadására felárral veszik a jegyeket

Az egyik nagy fővárosi mozgóban is tart Aszmann Ferenc január 10-én színesfilmelőadást. Erre azonban már nem lehet egy darab jegyet sem kapni, sőt 2-3 pengős felárral vásárolják az üzerektől a jegyeket.

A debreceni Aszmann előadás is bizonyosan óriási sikert hoz, amit leg-

jobban mutat, hogy már csak igen kevés jegy volt pénteken este.

A közel félezer szebbnél szebb fényképet is vasárnapról tekintheti meg a debreceni műértő közönség a Déri-múzeumban megnyíló kiállításán. A világ legnagyobb amatőr művésze és sok-sok új magyar tehetség mesterei munkái ragadják majd csodálatra a nézőket.

A debreceni Aszmann előadását vasárnap délelőtt fél 12 órakor tartják, a fényképkiallítás megnyitása után.

Nagyvárad önálló Máv. üzletvezetőséget kér

Nagyvárad törvényhatósági bizottsága kedden tartott közgyűlésén Emödi János törvényhatósági bizottsági tag azt kérte, az összes tényezőktől mozduljanak meg és használnak oda, hogy Nagyvárad MÁV üzletvezetőséget, legrosszabb esetben megfelelő tisztviselői létszám-

mal bíró forgalmi főnökséget kapjon.

A közgyűlés Hlatky főispánnal az élén magáévá tette a gondolatot és kimondották, hogy sürgetik a kereskedelmi miniszternek ennek a kérésnek a teljesítését.

Nyissák meg a jogi pályákat a nőknek

kéri az Egyetemet és Főiskolát Végzett Nők

Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Nők Egyesületének debreceni csoportja dr. Darkó Jenőné elnök-nő elnökleletével tegnap tartott évi közgyűlést az Orvosszövetség helyiségében.

A közgyűlésen nagyszámú jelenlévő meg az egyesület tagjai. Dr. Darkó Jenőné nyitotta meg a közgyűlést. Elnöki megnyitójában a szociális téren kifejtett munka fontosságára mutatott rá, ez nemzetvédelmi célokat is szolgál. Az egyesület januárban nyitja meg anyja- és csecsemőgondozó tanfolyamát, amelynek előadói főképpen az egyesület tagjaiból fognak kikerülni. Dr. Darkó Jenőné indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy újból feliratban fogják kérni a kultuszminiszteriumot, hasson oda, hogy a nők számára az eddig elzárt egyetemi jogi fakultást meg-

nyissák. Az így kikerülő jogvégeztet nők szociális téren, a családvédelem terén hasznosíthatnák tudásukat.

Dr. Ferenczy Jolán titkári jelentése beszámolt az egyesület működéséről, dr. Tóth Lajosné a pénztári jelentést terjesztette be, majd dr. Versényi Klára, a női felsőkereskedelmi igazgatónéje Széchenyiről emlékezett meg szép előadásban. Széchenyi tanításai, — mondotta — éppen olyan időszerűek ma, mint voltak Széchenyi idejében. A legnagyobb magyar felakarta ébreszteni a nemzeti öntudatot. Ezt elsősorban a nőkön keresztül akarta. Egyik legnagyobb munkáját is a magyar hölgyeknek ajánlotta.

Az értékes előadást a megjelentek mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatták.

Négy napig az ellenséges vonal mögött

(A m. kir. haditudósító század közlése)

Szétlőtt, felégetett falu a Donec partján. Honvédek, árkászok, gépkocsizók, néhány bányászok, riadt és éhes paraszt. Az út szélén tábori konyha. Párolgó leves, jószagú hús illata száll a párás, hideg levegőben. A konyha mellett nagyobb csoport. Középen egy fiatal zászlós a harcokszázalój egyik árkász szakaszának a parancsnoka. Arca fáradt, megviselt, de a hangjában a felszabadulás öröme csendül.

— Nehéz napok voltak — mondja, — elpusztított hídak kellett sürgősen helyreállítanunk. Nagy lendülettel megindult előnyomulásunk folytatásához nélkülözhetetlen volt a híd kijavítása. Hajnali négy órakor indultunk. Rövidesen ráakadtunk az egyik kis ukrán falut átszelő patakra a szétrombolt fahídra. Alig egy óra, erőtetett munka után sikerült feladatunkat megoldani: az átjáró használható állapotban, készen állt.

— A kapott parancs szelleméhez híven tovább mentünk, hogy a többi akadályt is elháríthassuk — folytatta a zászlós. — Mintegy húsz kilométert tettünk meg, amikor nagy harcokszírok ástított felénk. Nyomban kiadtam a parancsot: hídak verni. Anyagot nem hozhattunk magunkkal, így a helyszínen kellett alkatrészek után nézni. Nem volt könnyű munka. Körülnéztem a vidéken: csupán gyümölcsfákat láttam. Kivágtam néhányat. Közben felfedeztünk egy faházat. Szétszedtük az épületet s az így szerzett gerendák, gyümölcs- és fűzfatariszka segítségével felépítettük a hídakat.

Karácsonyra

maradandó értéket vásároljon.

Arany és ezüstneműben
brillians ékszerekben al-
kalmi vételek. Állandóan
kaphatók.

Halász
ékszerésznel.

Zeneári hangverseny

A városi zenekolai zenekara tanárainak közreműködésével 1941. évi december hó 15-én este 8 órakor a Városi Zenekola hangversenyteremben, Mozart-műveiből jubileumi hangversenyt rendez. Vezényel: dr. Baranyi János. — Szólista: Búza Gábor.

A hangverseny tiszta jóvedelmét a „Vöröskereszt” javára fordítjuk.

Jegyek elővételben a „Méliusz” könyvkereskedésben és a zenekola titkári irodájában válthatók, 3, 2, 1 pengős árban.

Igazolvány és egyéb fényképeit, nagytárait készíttesse a 32 év óta fennálló és közismert

Burg Izsó

mütermében! Kizárólag Szent Anna uca 5. szám.
Amatőrmunkák szakszerű kidolgozása.

Mit ajándékozzuk Karácsonyra?

Arany töltőtollat

Ezüst csavarírónt

Írókészletet

Írómappát

Levélpapírt

„Méliusz” könyvkereskedés
közismert szaküzletéből

A belügyminiszter a városi mandátumok meghosszabbításáról és a „zsidófoglalmokról”

A képviselőház elfogadta a javaslatot — A miniszterelnök betérjesztette a délvideki javaslatot

A képviselőház pénteken folytatta a törvényhatósági bizottsági és közszabítási bizottsági tagság meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Peyer Károly szerint is helytelen lenne a mai kivételes időkben új választást tartani.

Gróf Apponyi György a parlamentáris elv megsértését látja abban, hogy a titkos választás alapján megválasztott törvényhatósági bizottsági tagok mandátumát a javaslat alapján elvegyék. Nem fogadta el a javaslatot.

Mosonyi Kálmán szerint a folyamatos halasztások nem szolgálják az alkotmányosság jogelvét. A javaslatot nem fogadta el.

Incz Antal kérte, hogy a zsidókérdést egyszerre, gyökeresen és végérvényesen rendezzék.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter kifejtette, hogy a javaslat ellen felszólalók beszédében nem lát egyetlen olyan argumentumot sem, amely megdöntené, vagy akár csak gyengítené is a javaslat indokolását. A javaslat le akarja vonni a tényleges helyzet és a meghozott törvények eddig még le nem vont konzekvenciáit. Az első, amit ez a törvényhatósági bizottságok és képviselőtestületek tagjainak mandátumát meghosszabbítsák. Ő sem barátja az intézmények petrifikálásának, sem annak, hogy ok nélkül fennmaradjon a politikai közigazgatás testületének összetételét és elhalasszák a választásokat.

— En leszek a legboldogabb — mondotta —, ha olyan helyzetben leszünk, hogy az urnák elé megyünk, hogy újjáalakíthassuk azokat az intézményeinket, amelyek az élet haladása folytán bizonyos tekintetben már revizióra, átalakításra szorulnak. Éppen az a célom, hogy ezt a mai idők által indokolt és követelt átalakítást keresztül vihessem.

A miniszter hangoztatta: azért nem egy évre kérte a meghosszabbítást, hanem további intézkedésig, mert reméli, hogy ezeket a reformjavaslatokat egy évvel hamarabb idő alatt tétő alá tudja hozni. A zsidókra vonatkozó rendelettel kapcsolatban Incze Antalnak kijelentette a miniszter, hogy nem akart semmiféle vonatkozásban új zsidótörvénnyel jönni.

— En csak le akarom vonni a fennálló zsidótörvénynek a konzekvenciáit ebben a vonatkozásban, mert egyetértek a képviselő úrral abban, hogy úgyis túlsok már a zsidófoglalom Magyarországon s ezt nem akarom még több zsidófoglalommal szaporítani, nem akarom a közjogi konzekvenciák egyik szektora tekintetében most megint más alapra helyezkedve, új zsidófoglalommal jönni. Az 1939. évi IV. tc. végrehajtása folytán most már a zsidó választók elvesztették aktív választójogukat, nincs értelme és kellő

logikai alapja tehát annak, hogy én meghosszabbítsam azok mandátumát, akik a mandátumukat nyilvánvalóan azoknak a zsidó szavazóknak köszönhetik, kik már megszűntek szavazóknak lenni.

Maróthy Károlynak válaszolva, aki védelmére kelt a vármegyei intézménynek és autonómiának, megállapította a miniszter, hogy ő sohasem támadta egyiket sem.

Végül az imrédysták és a nyilasok közbeküldésaira a miniszter a következőket mondotta:

— Kérem, a pártokra nézve nem akarom ebben a törvényjavaslatban semmiféle konzekvenciát alkalmazni, mert amint hangsúlyoztam, ez a törvényjavaslat egy technikai és áthidaló megoldást tartalmaz és nem akar sem közjogi, sem politikai kereteket érinteni. Ha én elnézném most egy pártnak a kiirtását...

Ezekre a szavakra a szélsőbaloldalon zaj tör ki.

— Kérem — folytatta a miniszter —, én megmaradok addig, amíg lehetséges a jelenlegi közjogi és politikai alapon. Mi parlamentáris állam vagyunk, tehát pártokkal dolgozunk. Ezeket a pártokat én érinteni és bántani nem akarom és nem is akarom. A miniszter beszéde után a Ház elutasította Maróthy Károlynak a két Ház zsidótlantatás célzó határozati javaslatát és Mosonyi Kálmánnak a közigazgatási reformtervezet benyújtására vonatkozó határozati javaslatát. A tárgyalást törvényjavaslatot elfogadták.

Ezután áttértek az Országos Földbirtokrendező Biróság megszűntetéséről szóló javaslat tárgyalására.

Azután báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter betérjesztette a mezőgazdasági fejlesztéséről szóló javaslatot. A kormány párt nagy tapsal és éljenzéssel fogadta a javaslat betérjesztését.

A délvideki javaslat

Bárdossy László miniszterelnök betérjesztette a visszafoglalt délvideki területeknek a Magyar Szent Koronához való visszaesatolásáról és az országgal való egyesítéséről szóló törvényjavaslatot.

Az egész Ház lelkes tapsal és éljenzéssel fogadta a javaslat betérjesztését.

Radosay László igazságügyminiszter az OFB javaslat szónokainak válaszul kijelentette, hogy az év végén megszűnik az Országos Földbirtokrendező Biróság.

A Ház elfogadta a javaslatot.

Kalapot
Fehérneműt
Nyakkendőket
Karácsonyra
Wernertől

Kormányzó Urunk köszönete a debreceni kollégiumi tanítóképző és a gyakorló iskola hódoló ünnepélyéért

A debreceni Református Kollégium Tanítóképzőintézetének Igazgatója a következő levelet kapta:

Magyarország Kormányzójának Kabinetirodája. A Kabinetiroda Főnöke. 7560—1941.

A Kormányzó Úr Öfömlétsége, akit a Debreceni Református Kollégiumhoz kedves gyermekkori emlékek fűznek, érdeklődéssel értesült arról, hogy névünnepe alkal-

mából a Kollégium Tanítóképzőintézeté és Horthy Miklós Gyakorló Iskolája hódoló ünnepélyt rendezett, melyet a magyar rádió is közvetített.

Ö Fömlétsége a hazafias ragaszkodás kifejezésre juttatásáért szíves köszönetét nyilvánítja.

Budapest, 1941. évi dec. 10. napján.

Uray sk.

Az erdélyi kölcsön nagy sikere

Rövidesen lezárul a kötvények jegyzése

Határozottan nagy sikere van az erdélyi nyereségykölcsönnek. A magyar társadalom nemcsak hazafias érzésből, hanem bölcs számításból is nagy tömegekben jegyezte a nyereségykölcsönt már csak azért is, mert az egyrészt jó befektetésnek kínálkozik, másrészt nagy nyereségyekre nyújt kilátást.

November 24-én kezdődött meg a kölcsön kötvényeinek jegyzése. Ugy tervezték, hogy december 23-ig tartják nyitva a kötvényvásárlás lehetőségét, azt gondolva, hogy legalább ennyi idő kell a százmillió pengő értékű kötvény lejegyzésére. Az érdeklődés azonban minden várakozást felülmúlt s minthogy a félmillió darab kötvény mennyiségének emeléséről szó sem lehet,

minden jel arra vall, hogy a kötvénykészletek már jóval december 23-ika előtt kimerülnek.

Erdemes a megemlékezésre, hogy a kötvényvásárlók túlnyomó többsége a kisemberek sorából került ki, akik jegyzésükkel egyrészt okos gazdasági gondolkodásukról tettek bizonyosságot, másrészt arról, hogy a nemcsak hazafias célok elsősorban ezt a magyar társadalmi réteget lelkesítik. Rajtuk kívül különösen sok szociális jellegű intézmény, egyesület helyezte el tőkájének egy részét erdélyi kötvényekben, amivel kitűnően megfeleltek annak a hivatásuknak, hogy begyűjtött pénzüket gyümölcsözően és biztonságosan kell felhasználni. Végül igen sok olyan cég vagy vállalkozó vett részt a jegyzésben, aki közszállításokra szokott pályázni. Az erdélyi kötvényt ugyanis a hatóságok szívesen elfogadják biztosítéknak és bányapénzül.

Lábbeli igényléseket további intézkedésig nem fogadnak el

Értesítem a város lakosságát, hogy tekintettel a beadott lábbeli igénylések nagy számára, amelyek annak elbírálását, illetve kielégítését a rendelkezésre álló készletet tekintve lehetetlenné teszik, a további igényléseket december 15. napjától kezdődőleg beszüntetem. Felkérem a közönséget, hogy újabb közhírré tételig lábbeli igényléseket a körzeti irodákba ne nyújtsanak be, mivel azokat az

irodák nem fogadják el. Egyben arra is újlag felhívom azokat, akik igénylőlapjukat már beadták, hogy az utalvány kiadása végett úgy a körzeti, mint a körzeti irodában való tudakozódást és sürgetést mellőzzék és várják be ügyük elintézéséről szóló postal úton való értesítést, mivel az irodák az igény kielégítéseket csak az értesítés alapján fogják fogadtatni. Polgármester.

Dr. László Dezső kolozsvári teológiai tanár előadása Debrecenben kollégiumainkról

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg tegnap délután dr. László Dezső kolozsvári református lelkész, teológiai magántanár és országgyűlési képviselő előadását tegnap délután a Kollégium anatóriájában.

A Református Teológusok Munkaközösségének nyilvános ülését követték után dr. Vasady Béla egyetemi tanár elvitte meg és meleg szeretettel köszöntötte László Dezsőt és a megjelenőket, kik között számos teológus kiválóság foglalt helyet.

Vasady hangsúlyozta, hogy ez az első alkalom, amikor Észak- és Kelet-Magyarország felszabadulása óta itt erdélyi előadót üdvözölhetünk.

Dr. László Dezső megköszönte az üdvözlést.

Nagy öröm számomra — mondotta, hogy életemben először Debrecenbe jöhettam. Előadásom címe: Kollégiumaink szellemi öröksége. — Kollégiumaink különleges helyet töltenek be nemcsak egyházi, hanem nemzeti szempontból is. Egész Magyarország élete átalakulóban van és így a kollégiumok élete is. Négy szellemi nyilatkozik meg kollégiumaink életében: hitvallásos, humanisztikus, realizmus és végül a nemzeti szellem. Ma látjuk, hogy a különböző irányzatok egymással ellentétbe kerültek, összezávarodtak. Főleg az erdélyi kollégiumainkról beszéltek, de ami ott, az áll a magyarországi többi kollégiumokról is.

László Dezső ezután foglalkozott az utolsó évtizedek hitvalló mozgalmával és megállapította, hogy a hitvallásos szellem szembe kerül egy új nacionalizmussal, amely kezégyében áll a tanárok és az ifjúság egy részének. A két szellem küzdelme súlyos kérdése az egyháznak. A nevelés célja az örök emberi ideál megvalósítása. Emberhez al-

kalmazott s emberhez méltó módon kell nevelni a gyermeket. Majd sorra vette a többi szellemi irányzatokat is és fejtegette hatásukat.

A rendkívül értékes előadáshoz többen hozzászóltak és az illusztris előadónak Vasady Béla elnök mondott köszönetet.

Egy érdekes debreceni ember elszegényedése, nyomora

Köztudomású, hogy a világháborúnak első „robbanása” a debreceni bombamerénylet volt. A hatóság lázas erővel kutatott a tettesek után és az első megbízható és komoly nyomot Botto Kornél akkori divatárú kereskedő adta a rendőrség kezébe.

Botto Kornél nevét nagyon sokan ismerik Debrecenben, de kevesen tudják, hogy ez az egykor kitűnő üzettel bíró kereskedő ma teljesen elszegényedett, súlyos tüdőasztmában és szervi szívhibában szenved. A sors nagyon kegyetlen Botto Kornélhoz, aki végső, kétségbeesett helyzetében a jószívű emberekhez fordul és azt kéri, enyhítsék nyomorát a szeretet ünnepe előtt és juttassák el adományait hozzá Csapó uca 68. szám alá. Elsősorban a kereskedőket kérjük, akik egy vonalban harcoltak Botto Kornélal a tisztas kereskedői név becsületéért, segítsenek rajta.

**Játékárukban ajándék tárgyakban
most is legnagyobb a választék
Kántor Ernő és Társánál**



Magyarországon eredeti minőségben készült.

Csak igazolvánnyal szabad sertést, zsírt, szalonnát szállítani

Újra szabályozták a hentesárúk készítés módját

A hivatalos lap tegnapi száma kormányrendeletet közöl arról, hogy sertést, sertészsírt, szalonnát, baromfi-sziradékok, étolajat, ételzsírt és olvasztott vaját az egyes községek vagy városok területéről súlyra való tekintet nélkül csak szállítási igazolvánnyal szabad elszállítani. A szállítási igazolványt a feladási hely szerint illetékes előljáráóság állítja ki.

Ugyancsak rendeletet adott ki a kormány a hentesárúk készítésének újabb szabályozásáról. Eszerint a friss állapotban fogyasztásra kerülő hentesárúkat csak a következő minőségekben szabad forgalomba hozni: vörös árut (párisit, virslit stb.) legfeljebb 18 százalékos nyers fehéráru felhasználásával; disznósajtot, feketehurkát, véres- és májashurkát fehéráru felhasználása nélkül; vadászkolbászt fehéráru felhasználása nélkül, legfeljebb 50 százalékos sertés- és egyéb hentesárúkat legfeljebb 12 százalékos fehéráru felhasználásával; egységes kolbászt fehéráru felhasználása nélkül, legfeljebb 30 százalékos sertés- és egyéb hentesárúból.

Egységesen készített szalonnát csak ezekben a minőségekben szabad forgalombahozni: tokaszalonnát egyszerűen füstölve vagy sózva; hasaalja szalonnát, egyszerűen füstölve vagy sózva; oldalszalonnát egyszerűen sózva; főzött császárhúst, csülköt, lábat, oldalast, fejet, nyelvet egyszerűen füstölve. Füstölt, pácolt sonkát és mindenfajta sertés- és egyéb hentesárúkat és fehéráru felhasználásával készített, tartósított hentesárut, konzervet stb. csak azok az üzemek hozhatnak forgalomba, amelyeket a közellátási miniszter kijelöl. Az e rendelet hatálybalépése előtt készített hentesárúkat 30 nap alatt szabad forgalombahozni. A rendelet a továbbiakban büntető rendelkezéseket tartalmaz.

nát egyszerűen sózva; főzött császárhúst, csülköt, lábat, oldalast, fejet, nyelvet egyszerűen füstölve. Füstölt, pácolt sonkát és mindenfajta sertés- és egyéb hentesárúkat és fehéráru felhasználásával készített, tartósított hentesárut, konzervet stb. csak azok az üzemek hozhatnak forgalomba, amelyeket a közellátási miniszter kijelöl. Az e rendelet hatálybalépése előtt készített hentesárúkat 30 nap alatt szabad forgalombahozni. A rendelet a továbbiakban büntető rendelkezéseket tartalmaz.

Hova lett az anyós 3000 pengője

Az anyósától 3000 pengőt csalt ki Hajdúszoboszlón G. Kovács Sándor földműves azzal az ürüggyel, hogy terménykereskedést nyit és rövidesen visszafizeti a pénzt. A terménykereskedést nem nyitotta meg, a pénzt pedig rövid idő alatt eltékozte. Az anyós feljelentette vejét, akivel együtt került a vádlottak padjára Jeney Károlyné is, G. Kovács testvére, akit azzal gyanúsítottak, hogy az udvarán engedte elrejtetni az anyóstól kicsalt 3000 pengőt. A debreceni törvényszék most tartották meg a tárgyalást az ügyben, G. Kovács azt bizonygatta, hogy ő nem csalt, csupán kölcsönről van szó. Jeneyné tagadta, hogy a lakása udvarán ásták volna el a 3000 pengőt.

Dr. Illyés Gábor ügyész szigorú büntetést kért G. Kovácsra. A bíróság megállapította bűnösségét a földművesnek és négyhónapi fogházra ítélte el. Az ítélet nem jogerős, Jeneyné jogerősen felmentették.

— A dollár ára Törökországban a háborús hírek hatása alatt erősen zuhant és eddig 30 ponttal esett.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám. Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás). Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3— pengő, negyedévenként 8-10 pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, dec. 13-án reggel 8-tól, dec. 20. reggel 8-ig „Nap”, Plac uca 1., telefon: 27-73. „Aranyegyszervű”, Kossuth u. 8. sz., telefon: 24-96. — „II. Rákóczy” Kül-szövetség, telefon: 23-43. — „Sztan-kay”, Szent Anna u. 64. telef.: 25-58.

Egyesületi vezetők ligyomimébel

Már annakidején, körülbelül fél évvel ezelőtt, részben lapunk útján, másrészt külön körlevélben ismertettük az Országos Magyar Sajtókamarának rendeltét, amely megtiltotta úgy a vidéki, mint a fővárosi lapoknak, hogy bármilyen (jótékony célú is), belépődíj mellett rendezendő előadásokról előzetes iradást díjmentesen közöljenek. Ezenkívül egyéb egyesületi, iskolai stb. közleményeket (választmányi ülésekre való meghívás, közgyűlési meghívó, tagok részére egyéb értesítések) is csak abban az esetben közölhetnek, ha azok közlési díjára vonatkozóan az egyes újságok kiadóhivatalaival megállapodás történt.

E rendelkezést az Országos Magyar Sajtókamara a napilapok oldalkorlátozásából előállított súlyos helyzete miatt volt kénytelen életbe léptetni. A lapok előállításához szükséges minden anyag drágul, ugyanakkor az újság ára nem változott. Ez mindent megmagyaráz, de egyelőre azt is mutatja, miért kénytelenek az újságok bármiféle előzetes reklámközleményekért díjazást felszámítani.

Kiadóhivatalunk igyekszik az egyesületeknek, iskoláknak, intézményeknek stb. előzetes közleményeit a legmegtérültebb díjazás mellett közölni, miért is felkérjük azokat az egyesületeket, iskolákat, intézményeket stb. amelyek belépődíj mellett előadást rendeznek, vagy egyéb előzetes közleményeket szíveskedjenek előzetesen kiadóhivatalunkkal érintkezésbe lépni, mert a fennálló rendelkezések értelmében szerkesztőségünknek nem áll módjában a közleményeket megjelentetni. Természetesen ez azokra az egyesületekre, iskolákra stb. nem vonatkozik, melyek már megállapodást létesítettek a kiadóhivattal.

DEBRECZEN

szerkesztősége és kiadóhivatala.

— Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban: Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Farkas P., délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9-kor Gönczy Sándor, 11 órakor D. dr. Révész Imre, délután 5 órakor Gönczy Sándor. — Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor Kiss István, délután 5 órakor Ács Mihály. — Károlyi Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Kolozsváry-Kiss László, délután 4 órakor Sulyok Kálmán. — Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Birinyi János. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor dr. Erdei Mihály. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Duscza Ferenc. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Orosz János. — Csapókeri templomban délelőtt 10 órakor dr. Danesházy Sándor, délután 3 órakor Zsoldos István. — Kerektelepi templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 3 órakor Szilágyi László. — Dóczy József uca 2. délelőtt 11 órakor Szenes László. — Augustus szanatóriumában délelőtt negyed 10 órakor Konecz Zoltán. — Egyetem klinikákon délelőtt Szenes László és Konecz Zoltán. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órakor Kecskés József. — Téglaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Sárközy Lajos. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 órakor Kovács Árpád. — Wolaffka telepi olvasókörében délután 3 órakor D. szica Ferenc. — Tanvsi istentisz-

teletek: Bánk délelőtt 9 órakor és Diószegi út délelőtt 11 órakor vitéz Szabó Endre. — Pallagon délelőtt 9 órakor Erdély Károly. — Ondód III. Vedresdülő délelőtt 9 órakor és Kunpálhalma délelőtt 11 órakor Rápolthy Árpád. — Kincseshegy délelőtt 10 órakor, Ellep délután 2 órakor Nagy Károly. — Macs délelőtt 10 órakor, Kismacs délután 2 órakor Tömör Lajos. — Haláp délelőtt 9 órakor, Pipóhegy délelőtt 11 órakor és Állóhegy délután 2 órakor: László L. Elek — Gyermekistentisztelet Révész-téri gyülekezeti terem délelőtt 10 órakor Gönczy Sándor.

— Hosszú idő óta fekvő betegek a réghevált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors-, biztos s mindig kellemes hashajtó hatását általánosan dicsérik. Kérdezzék meg orvosát!

— Előadás a Gazdasági Egyesületben Ma szombaton este 6 órakor a Gazdasági Egyesület helyiségében Berényi Dénes e. m. tanár tart igen értékes előadást, az utóbbi évek vizes állapotáról. Minden érdeklődőt szívesen hív és vár az elnökség.

— A római katolikus templomban és kápolnában a rendes vasárnap szentmisere. A lelkesi beosztást ma eszközlik.

— Istentiszteletek a görög katolikus templomban. Délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet. — 8 órakor diák-mise. — 9 órakor katonamise. — 10 órakor nagy szentmise — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután félnegy órakor rózsafüzérjátosság. — 4 órakor vecsernye, bójtai szentbeszéd és szentségimádás. — Folyó hó 14-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az iskola emeleti nagytermében a Hivatásszervezet megalakulása és sajtópropaganda.

— Az evangélikus templomban délelőtt 9 órakor középiskolai ifjúság egyházi énekórája. Utána exhortációt tart Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál: dr. Pass László. — Este 5 órakor a templomban adventi vallásos estély a gyülekezet szegény családjainak a karácsonyi segélyezésére. Ünnepl előadást tart vitéz Horvay Béla m. kir. tábori esperes, művészi műsor keretében. Belépődíj nem lesz.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig prédikáció. — 11—12 óráig vasárnapi iskola, délután 6—8 óráig vallásos estélyi vegyeskar és zenezenekarral. Szerdán este 7—8 óráig biblióra. Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

— Dr. Vajda István katonai szolgálatból hazatér, rendelését újból megkezdte, Domb uca 22. alatt.

— Egy finn lelkész hősi halála. A Szovjet elleni háborúban elesett Väinö Havas lelkész, a legnagyobb finn igehirdetőek egyike.

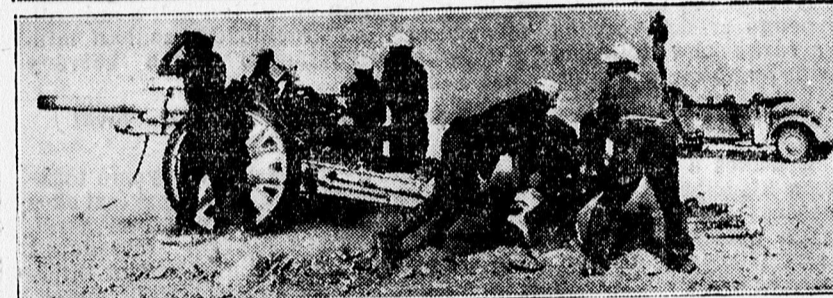
— A Debreceni Újságírók Klubja ötszáz pengő értékű erdélyi kölcsönt jegyezt. A Debreceni Újságírók Klubja legutóbbi választmányi ülésén elhatározta, hogy ötszáz pengő értékű erdélyi nyerevénykölcsönt jegyez, tekintettel az ahhoz fűződő fontos nemzeti érdekekre. A kötvényeket a klub elnöksége már meg is vásárolta helybeli pénzintézeteknél.

— Karácsonyra színes fényképet ajándékozzon Szilpá mestertől.

— Ünneplés keretében adják át Baskay Ferenc pénzügyigazgatóhelyettesnek, akinek nyugalmabavonulása alkalmából miniszteri tanácsosi címet adományozott a Kormányzó Úr, a magas helyről jövő kitüntetésnek a főispáni hivatalhoz érkezett okmányait. Az ünneplés átadás időpontját még nem állapították meg.

— A debreceni városi fürdőket novemberig összesen 304.160 vendég látogatta. Ezzel szemben 1938-ban — ugyanazon időszak alatt — 379.531, 1939-ben 451.801, 1940-ben 301.150 egyén fürdött.

— A Szeváts-intézet különböző tagozatai a katolikus elemi és polgári fiúiskolával és a piarista gimnáziummal karöltve december 16-án délután négyórától kezdettel „Magyar karácsony” ünnepélyt rendeznek, melyen a magyar karácsonyi játékokat, nótákat, népszokásokat több mint százötven szereplővel bemutatják. Bevezető dr. Bátor József igazgató mond.



Érdekes ellentétet ábrázoló háborús képek. A felső két kép a Leníngrád körüli harcokból, hol 20—25 fokos hideg van. Az alsó két kép pedig az északafrikai harcokból, hol ingujjra vetkőzve, vagy félig meztelenül dolgoznak a német és olasz tüzekek.

— Mussolini mint író és szónok. Ma délután hat órai kezdettel tartja nagy érdeklődéssel várt előadását lovag Wallich Oszkár tanárképzőintézet tanár, egyetemi olasz lektor, az Olasz Kultúr-intézetben „Mussolini mint író és szónok” címmel. A baráti olasz nemzet nyelve és kultúrája iránt érdeklődőket szeretettel hívja az Olasz Kultúr-intézet igazgatósága, Hatvan uca 2. I. emelet, telefon: 12-04.

— A bolgár miniszterelnök tiszteletére villásreggelit adott a szófiai magyar követ. A villásreggelin megjelentek a diplomáciai kar képviselői is.

— Ferencziné Orosz Margit ezüst díszoklevelet nyert irodalmi pályázaton. A kiváló debreceni író, aki az idén is már több értékes irodalmi pályadíjat nyert, a fővárosi Gyarmati könyvkiadóvállalat általános irodalmi és zenei pályázatán dalszövegével ezüst díszoklevelet nyert. A pályadíjat nyert szöveget egyik kiváló budapesti zeneszerző zenésítette meg és az a Zeneakadémián rendezendő hangversenyen december 20-án mutatják be. A kitűnő tollú debreceni író újabb irodalmi sikere széles körökben váltott ki elismerést.

— Gumiclip és eszima, zippzár javítás olcsón, jól, Kovács, Deák Ferenc u. 3.

— Széngázzal ölte meg magát Terényi Gyula 57 éves fővárosi postatiszt, aki kivette a kályha-csővel a szobában és úgy mérgezte meg magát. Hivatali kellemetlenség miatt lett öngyilkos.

— A horvát usztasa szervezetnek negyedmillió tagja van. Ez a szervezet harcol még a hegyekbe menekült boszniai bandákkal, akik nem tudnak megnyugodni abban, hogy Horvátország lerázta a szerb igtát.

— Észak-Franciaországban a kommunisták több merényletet követtek el és agyonlőtték az egyik városka polgármesterét is. A kommunisták agyonlítotték egy gyár-igazgatót is.

— Homokviharok dúlnak Lybiában, amelyek jelentékenyen megnehezítik a hadműveletek indítását. A tengelyhatalmak a heves homokvihar ellenére, széles arcvonalos elosztva egységeiket, folytatják a harcát.

— A „Szárnyaskerek”-ben december 15-én táncmulatság kezdődik.

— A kistemplomi egyházzás kiállításának megnyitása. A kistemplomi egyházzás kiállítását rendezett azokból a kézimunkákból, amelyeket 1942-ben március 7-én fognak kiállítani. A kiállítás pénteken nyílt meg számos érdeklődő jelenlétében. A szebbnél szebb magyar himzűsű terítők, párnák, ruhaövek, gallérok az egyházzás hölgytagjainak szorgos, szeretettel végzett munkáját bizonyítják. A kiállítás alkalmával megtekinthetők a Kistemplom ereklyéi: az arannyal himzett úrasztali terítők, értékes, nehéz kelyhek, többszázéves bibliák is.

Töltőtollak, csavarirónok, emlékkönyvek, fotoalbumok, levélpapírok olcsón

KARÁCSONY

VAMOSI

PAPIRZLETÉBEN · SZINHÁZATJÁRO

Könnyes lett az imádságom ...

Parti József verse.

Könnyes lett az imádságom
zokogás az álom,
Velük együtt éjjel, nappal
a temetőt járom.
Sosem gyógyul meg a lelkem,
eltemet a bánat,
Hideg földbe, mennyországba,
vágyom teutánad.

Csak még egyszer láthatnám az,
akit elvesztettem,
Csak még egyszer ölelhetném,
akiért bús lettem.
De már nincsen aki várna,
nincsen aki hívna,
Kihűlt szívvel, holt reménnyel
követlek a sírba.

Parti József verse.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szombaton délután: Gyergyói bál, filléres helyarákkal.
Szombaton este: Giuditta, A) és szabad bérlet.
Vasárnap délután és este: Giuditta.

Giuditta

Több esetben volt alkalmunk tapasztalni, hogy B. Unger István színházi vállalkozása hivatásának tudatában valóra akarja váltani mindazt, amire a nagyműltű Csokonai Színház nemes tradíciója kötelezi. Ennek bizonyossága az, hogy a Lehár-ciklus sorozatában megajándékozta Debrecen közönségét a „Giuditta” előadásával. A regényes operett bemutatása úgy külsőségeiben, mint belső tartalmi értékét tekintve kifogástalan s hasonló produkcióit ma egyetlen vidéki város sem tud nyújtani. A fővárosi nivójú színpadképek, az együttes kifogástalan zenei készítése gondosan összehangolt játéka, a legkényesebb igényeket is kielégíti.

A darab címszerepében Radnóthy Éva gyönyörű hangjával ragadta magával a közönséget. Játékkészsége jó, de hiányzott belőle a délszlaki nő perzselő temperamentuma. Szücs László a szerepében mindent áldozni tudó férfi szerepében kifogástalan. Gyönyörű szárnaló tenora és a tökéletesen kifinomult formálódó élményszerűsége adott feltevének. Kompóthy Gyula mértékartó játékkal megjátszott lordja, Selmecey Mihály asszonyát sirató és visszavárhozó családott férje, kiváló színészmunka. Rajz János és Nagy Osilla mókáskedve sok derűt fakasztott. Nagy Osilla második felvonásbeli táncát megérdemelten jutalmazta sok tapsal a közönség. Korimos Ferenc Martini professzora mintaszerep. Hortobágyi Artúr, Vincze András és Halmi Jenő kifogástalan alkalmazkodással illeszkedtek az együttesbe. Külön dicséret illeti Süllü Manyi és Kapáló Magda táncát. A kisebb szerepeket Papp István, Szital László, Burányi Albin, Lehota Antal és Bozso Ferenc játszották.

Selmecey Mihály rendezése gondos, az előadás jól pergő. Kitérő a darab új tagolása.

B. Unger István a darab dirigense kitűnő karmesteri adottságokkal tartotta kézben együttesét. Sok izléssel és bensőséggel átélésel hozta ki Lehár csodálatosan szép zenéjének minden árnyalatát. Vezető palcájának intése alatt élt a zenekar s illuziókeltően támasztotta alá gazdag színeivel a színpadi cselekményt. (—ész).

Színházi iroda jelentése:

Szombaton két előadást tart a színház. Délután filléres helyarákkal a szezon legnagyobb operettsikere, a Gyergyói bál, U. Kováts Terus felléptével. Este a legszebb Lehár-operett a Giuditta kerül előadásra A) és szabad bérletben, Szücs László és Radnóthy Éva vendégjátékával, Belezna Unger István vezényletével.

Vasárnap délután és este utoljára a Giuditta. Hétfőn este filléres kultúr-előadásorozat keretében Négy asszonyt szeretek, a legszellemesebb Bókay-vígjáték. Legdrágább hely 1 P.

Kedden este nagy művészi élmény, a Bohémélet opera előadása Pataky Kálmánnal, Kószegi Terézszel, Dánokyval, Ábrányival és a többi vendégszereplővel. Élmény.

A HUNGÁRIA ismét műsorára vette a nagy sikert aratott „Ámok” című filmet, mely maláji környezetben játszódik le. Az izgalmas szép filmet, új, igen jó híradók kísérik.

A CIGÁNY. Az Apolló mozgószínház új magyar filmje nagy sikert fog aratni a népszínművek kedvelői körében. A kitűnő szereplőgárdában, melynek élén Billics ragyogó humorú karmestere, Zimonyi Márta remek cigányleánya és Rózsahegy elgályalakítása áll, örömmel láttuk a kitűnően szereplő Balázs Jánost, akinek izea beszéde, kitűnő játékkészsége filmben is jól érvényesül. A kísérő műsor elsőrangú.

Vadászkaland

A monostori szegény emberek már régebben panaszt tettek az oda ki-kíránduló vadásztársulati tagoknak arról, hogy egy óriási vadkan „vezérelte” alatt egy vaddisznó farka pusztítja a termést.

A panaszt Fischer Mihály tanító, vadásztársulati vadászmeister vette legkomolyabban.

Amikor csak tehetett ki-kírántott Monostorra és egész éjszaka leste a pusztító kant.

Egy héttel ezelőtt a türelem rózsát termelt. Igaz, hogy egy vadkant nem lehet a rózsával összehasonlítani, az is igaz, hogy a sok átvirrasztott éjszakára sem lehet azt mondani, hogy türelemmel telt el. A 89-ik éjszaka eredménytelenség után a két vaddisznó elejtését jelenteli.

A hatalmas erejű vadkant Fischer tanító mintegy 25 méterre megközelítette, lött s talált. Még így is volt annyi ereje a bestának, hogy egy másodperc leforgása alatt a Nimródnál termelt, hogy szörnyű agyarával felkoncolja, azonban kisebb horzsoláson kívül egyéb sérülést nem okozhatott, mert a lövés „jól fekküdt” és mintegy zsák zuhant a vadászmeister lábai elé.

A robajra még öt vaddisznó rohant elő, melyek közül egyet Fischer Mihály kilőtt, míg a többi szerencsére szelnek erredt. Ezek bizonyára Bódogh Gyula és Piros Béla vadásztársulati tagok puszkasóvére várnak, akik igen gyakran ostromolták meg a virrasztás unalmas perceit, holdvilágos éjjeleken Fischer tanítóval. (v.)

— Ma, szombaton délnem lesz doktoravató az egyetemen, mert D. dr. Kállay Kálmán rektor Budapestén a Szily-émlékteremben leleplezésén vesz részt.

— A debreceni munkapiac helyzete novemberben. A munkaközvetítő hivatal 715 munkakeresőt és 557 munkahelyet tartott nyilván és 489 állást közvetített. 100 munkahelyre 126 munkakereső jutott. Kerestek 186 férfi és 371 női munkást. A szakmunkásokra közepes, a segédmunkásokra kedvező volt a piac helyzete, 356 háztartási alkalmazott nyert elhelyezést.

— A Vívószövetség kétnapos vívóversenyt rendez Debrecenben ma és vasárnap. A ma lebonyolításra kerülő versenyek színhelye a Bekéssy Béla Vívó Club helyisége, a vasárnapi döntőké a református gimnázium tornaterme.

— Az amerikai cégek nem fogadnak el több török rendelést és felhívták a török területen tartózkodó amerikai cégek vezetőit, hogy ne kössenek új megállapodásokat.

— Megváltozik a postai csekklap. A Postatakarékpénztár a csekkbefizetési lapok eddigi beosztását megváltoztatta. Az új csekkklapon az értesítő lap terjedelme nagyobb, miáltal az adatok bejegyzésére több férőhely áll rendelkezésre. Az összeg rendelkezésének, valamint a hivatkozási számnak bejegyzésére valamennyi csekklap elismervénye és értesítő lapja előnyomott rovatokat tartalmaz. A befizetési díj alól való mentesség feltüntetésére szolgáló „Kincstári szolgálat” negatív nyomása csak az ellenőrzési szelvényen szerepel. A magánjellegű csekk-számlák befizetési lapjainak szövegét barna, az államiakét fekete, az önkormányzatok csekklapjait kék vagy piros színben nyomják. Az új csekk-lapok forgalombahozatala ellenére a régi beosztású csekkklapok változatlanul használhatók.

GYÁSZROVAT

Erdel Dezsőné Schaff Julia 30. éves korában elhunyt. Temetése vasárnap három órakor lesz a II. A) ravatalozó teremből. Gyászolják: férje, szülei, testvérei, apósa, anyósa, sógorai, sógornője, keresztmamája és a rokonság. Lakás: Kassa út 10. — Gebauer-cég rendezi.

Balázs Dénes tisztihelyettes 51. éves, Temetése szombaton délután félhárom órakor lesz a köztemető II. B) teremből. Lakása: Diószegi út 6. Pusztai temetkezési intézet.

Karap Bóza, életének 76. évében elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából, református gyászszertartással. Fehértől vállalata rendezi.

TEMETKEZESI KÖLTSÉGEINEK MEGTÉRÍTÉSÉRŐL BIZTOSÍTÁS UTJÁN GONDOSKODHAT:

— Mely gyász érte Erdel Dezső világhírnévű vállalati tisztviselőt. Felesége, szülei, Schaff Julia fiatalon, életének 30. évében hosszas szenvedés után meghalt. A jóságos fiatalasszony halála széles körben keltett részvétet.

— Újabb rendelet szerint füstölt, illetőleg füstölt és pácolt sonkát, továbbá sertéshúsból, vagy fehéraru hozzáadásával készült tartósított hentesárut és konzervet csak azok az üzemek készíthetnek és hozhatnak forgalomba, amelyeket a közellátási miniszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértően kijelölt. A készíthető és forgalomba hozható hentesárut mennyiségét a közellátási miniszter állapítja meg. A kijelölési iránti kérvényt 20-ig kell a budapesti hentesek és mészárosok ipartestületéhez, illetve vidéken az illetékes ipartestülethez benyújtani.

— A Hitler beszédről szóló közleményünk utolsó felvételében hiba csúszott be, amit ezennel helyreigazítunk. A helyes szöveg így szól: „A német nép léte döntő órájának felismerése jegyében él. Az amerikai elnök és plutokrácia kikkéje bennünket semmivel nem bíró népeknek keresztelt. Ez helyes is. A semmivel nem bírók azonban élni akarnak és mindenestre elérik azt hogy azt a keveset, ami adva van életükhöz, el ne rabolhassák a gazdagok”

— A debreceni törvényszéken most tárgyalják Janka János és Jagyugy Róza napszamosok bűnügyét, akik Papp Sándor és Oláh Sándor kamarájából zsírt, szerszámokat loptak el. A csendőrök előtt azt mondták, hogy a lopásra volt gazdájuk, Mikucz Péter bujtotta fel őket. A vádlottak padjára került felbujtás miatt Mikucz is, de őt felmentették a vád alól. Janka kéthónapi, Jagyugy Róza egyhónapi fogházbüntetést kapott. Az ítélet jogerős.

— Meghalt Marosán Sándorné 40 éves asszony újszülött gyermeke a Kádars uccai lakásán. Az asszony azt jelentette a hatósági orvosnak, hogy a gyermek halva született. Az ügyészség elrendelte a boncolást, hogy a halál okát megállapítani tudják.

— Hirdetmény. Nyírábrány község ezentűl heti és országos vásárjait szombati napon tartja. A legközelebbi országos kirakodó és állatvásár december 20-án lesz. Előjáróság.

— Vágtató lovak vették a hajdúsáson határban szállásnéhez a tanyáról Varga Eszter földműves leányt, aki útközben a szekéren szülte meg gyermekét. A hétkilométeres tanyai útnak, ahogy végére értek és szülésznőt találtak, meghalt az újszülött. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halált fulladás okozta. Az anya és a lovakat hajtó kocsis, Balázs János ellen megindult az eljárás gondatlanságból okozott emberölés miatt. A vád szerint nem voltak óvatosak, az anya nem vigyázott a gyermekre, a kocsis pedig hajtotta a lovakat és nem tért be egyik tanyába sem, ahol az anyát ágyba fektetni tudták volna. A debreceni törvényszéken pénteken tartották tárgyalást ebben az ügyben. Megkérdezték dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértőt is, akinek véleménye alapján dr. Teikes Béla ügyész vádat ejtett.

Egyenruháját

készítette bizalommal TRÖDES-nél Püspöki palota Kálvinter 19 Déri sarok

DEBRECZEN

7. OLDAL
1941. XII. 18.

Karácsonyra

remek szép
újdonaságok

LORD

úridivatnál

Könyv

Az orvostudomány regénye

Pólya Jenőnek, egyik legkiválóbb orvosprofesszorunknak könyve a halál és betegség ellen vívott küzdelem ragyogó írása. Méltán sorakozik a világirodalomban eddig egyedül álló Wood-művek mellé, melyek szintén egy-egy tudomány, vagy nemzet regényét jelentették és nem egyes személyekét. Pólya Jenő páratlanul eredeti könyve is nem egy, vagy több orvos életregénye, hanem az egész orvostudomány. A legemberibb tudomány története ez a tökéletes művészettel megírt, mindvégig lebilincselően érdekes könyv, mely a betegségek felismerésének izgalmas kalandokban gazdag fejlődését, a fertőzőbetegségek elleni küzdelem útjait, a sebészet diadal útjának állomásait, a modern hormon és vitaminkutatás meglepő eredményeit tárja az olvasó elé. Ennek a páratlanul sokoldalú feladatnak megoldására senki sem hivatottabb Pólya Jenőnél. A betegség és halál elleni hősi küzdelem fordulatokban gazdag regénye ez a könyv.

— A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület tudományos filmbemutatója. Nagy érdeklődés mellett tartotta tudományos filmbemutatóját a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület a Déri-múzeum színpadán meglett előadótérmeiben. Három oktatófilm került dr. Nagy Jenő tanárnak, a kiváló orvostudományi előadása keretében bemutatásra. Különösen nagy érdeklődést váltott ki a kakuk fészkelésének módját bemutató remek filmrészlet, mely világviszonylatban is a legkiválóbbak egyike. A filmet dr. Molnár Béla szarvasi tanár kutatásai alapján készítették és azok elkészítésének gondolatát dr. Nagy Jenő professzor vetette fel. A nagyértékű előadásért Král. János ny. miniszteri tanácsos, a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület társelnöke mondott köszönetet. Megelőzőleg a Madárvédelmi Egyesület választmányi ülést és közgyűlést tartott, melyen az egyesület egyévi értékes munkájáról számoltak be a tisztikar tagjai.

Közgazdaság

Az Egyesült Izzó megvásárolt egy villamosgyárat. Mint a Magyar Vidéki Sajtótudósító értesül, az Egyesült Izzólámpa és Villamosági Rt., Magyarország legnagyobb villamosipari vállalata, amely csak nemrég vonta érdekkörébe a Remix-gyárat, amely fontos rádióalkatrészek gyártásával foglalkozik, most újabb lérvárosságot tett a villamosiparban. Megvásárolta a Budafoki Zománcedény. Fémáru- és Elektromosgyár Rt. Budapestén levő villamoszerelvényeket gyártó telepét. A gyár, amely éveket ezelőtt fuzionált csak a Budafoki Rt.-vel és régebben a Hajós és Szántó nevet viselte, most újra önálló részvénytársasággá alakul át az Egyesült Izzó égisze alatt.

Mindennemű

SAPKAKÉSZÍTÉS

hozott anyagból is vállal

FARKAS SAPKAKÉSZÍTŐ

Széchenyi ucca 3.

SPORT

Debrecen, Budapest, Kolozsvár és Miskolcra legjobb tornásznoi indulnak a Miskolcon megrendezendő országos női tornászajnokságon. A két debreceni hölgytornásznak: Galaczy Kátának és Kapusi Juliának nagy esélye van a rendkívül erős, több mint harminc indulóból álló mezőnyben is.

A jövő héten már sorsolják az NB tavaszi fordulóját. A debreceni közönség is kíváncsián néz a sorsolás elé, mert sok függ attól, hogy ki lesz az első fordulóban az ellenfél. Kántor Ferenc MAV főtiszt, főintéző kijelentette, hogy legjobban szeretné, ha a tavaszi idény elején a nehéz ellenfelekkel kerülne össze és nem maradnának azok a hajrára, mint az ősz. „Legszívesebben azt venném — mondotta —, ha Törökvs mérkőzésel kezdenénk az idényt.” Van igaz a kitűnő főintézőnek, mert a DVSC mindig jobban játszik idény elején. Ha a Z. Danuvia, Marosvásárhelyi SE, Törökvs és D. Magyarország mérkőzések nem a hajrában, hanem a szezon elején, vagy közepén lettek volna — amikor még Sidik is játszott — bizonyos, hogy 2-3 ponttal többet szerzett a DVSC.

A Ferencváros erősít és fiatalít. Kovács, a Kispeszt volt jobbszélsője

jelentkezett a Gradjanski Siposa után. Szó van Korányi III hazahozataláról is Franciaországból.

Cseh Matyi, a sokszoros válogatott játékos, aki már közel fél éve szanatóriumban van, már csaknem felgyógyult és tavasszal már futbalozni is akar. Hír szerint a Rusj akarja megszerezni a kitűnő játékost.

A nemzetközi mérkőzésekre készülő Ferencváros és WMFC egymással játszanak barátságos mérkőzést vasárnap.

Szűcs, a Szolnok válogatott közpályafedezte hír szerint Nagyváradra akar menni, ahol a NAC játékosokhoz hasonlóan fakereskedést nyitna. A NAC nagyon megerősödne Szűcs megszerzésével.

HIRDETMEY. Értesitem az érdeklődőket, hogy a m. kir. erdőgazgatóság az ohati védterületi erdőőr laknál tárolt 30 mázsa vegyes burgonyát, folyó hó 17-én, délelőtt 10 órakor árverésen értékesíti a helyszínen. A nagyterdei csemetekertben 2.50 mázsa vegyes babariza, valamint 31.50 mázsa vegyes Ella burgonyát 1941 évi december hó 18 napján délelőtt 9 órakor kezdődő szóbeli nyilvános árverésen ugyancsak a helyszínen értékesít. Az árverés feltételei a debreceni m. kir. erdőhivatalnál, (Nagyerdő 12 sz.) a hivatalos órák alatt 8-2 óráig, bármikor megtudhatók Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZO IRODA

Jánosy magánnyomozó, Virág u. 21. Tel.: 23-78. Több évtizedes gyakorlati megfigyelést és nyomozást bizalmasan és előnyösen vállal. 1291 3. 10
Gálócsy rendőrtörökapi-társaságilag engedélyezett legregibb megfigyelő, magánnyomozó. — Zöldfa 3. T.: 28-72. 1281 1. 1

ALKALMAZÁST
nyer férfi

Debreceni járáshírszolgálat gépirásában teljesen jártas férfi vagy nő alkalmaztatást nyerhet. Feltételek az elnöki irodában megtekinthetők. Pályázati határidő december 20. 1438
Gyakorlott keresztény teztükkereskedősegédek felvétel. Ungár Lipót, Nyíregyháza. 1412
Fodrászsegédek felvétel. Szombat és vasárnapra kiegészítő is. Balogh Hatvan 69. 1417
Kisegítő fodrászsegédek azonnali felvétel. — Rácz, Budai Ézsaiás 44. 1461
Jómunkás úri fodrászsegéd 15-re állandó alkalmazást keres. Cím: Mester 42. 932

ALKALMAZÁST
keres férfi

Parádés kocsi állást keres január 1-re. Bármilyen állást elfogad. Zádor 23. 1418

ALKALMAZÁST
nyer nő

Kereskedelmi végzettnői munkacélt keresek egésznapos elfoglaltságra. Mayer mérnök, Balthány 5. 1380
Mésamód segédleány, önállóan dolgozni tudó, azonnal felvétetik. — „Hella”, Csapó 22. 1468
Fodrászsegédasszonyok felvételre. Nagyházy Lajos, Mester 3. 1470

ALKALMAZÁST
keres nő

7 évi irodai gyakorlati állást keres nő, Dr Molnár Lajos, MAV új. 1432
HAZTARTÁSI
ALKALMAZOTT

Egy ügyes bejárónó délelőtti órákra azonnal felvételnél, Szalay sülte, Csapó 73. 1417
Vidéki! Fialat jó családból való ügyes leány bentlakással, fizetésért, kosztért házimunkát főzést 15-étől vállalna. — Cím a kiadóban. 1425
Bejárónót, jól főzőt, keresnek. Kassa út 22. 930
Szakácsnőt keresek december 15-re. Hatvan 57. 1346
Bejárónó azonnal felvétetik. Farkas György, Péterfia 25. 1451
Bejárónót felveszek. — Deutsch, Széchenyi 49. 1456
Főzni tudó mindenest január 1-re felveszek. Teleki 56. 1457
Jól főző mindenest hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Dr Mitropicsné, Jókai 9/a. 1463
Bejárónó jó bizonyítvánnyal, tiszta munkájú, kéttagú családdal felvétetik 15-re. Svetits bérház III. udvar I. 10. 1464

AJANLAT

Kosztümeket, kabátokat izlésesen készit, fordít, alakit „Margó” Bethlen ucca 29. 1029 12. 17
Fűkrök, előszobába, fűdősobákba nagy választékban Sipkovitsnál, — Nagyvárad u. 15. telefon 22-96. sz. 1645 vv.
Fűgönyöket, csipkeszövetet, kőplanyagokat, kőbetéteket olcsón. Rothermere 36. Keresztúrpület. 1231 1. 21

Bundát készítessem meg a tél beállta előtt Katona Vilmos szűcsmesternél, Simonffy 2. 26 12. 18

Órajavítást vállalok, ócska órákat veszek. — Schiffmann, Vendég 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Legolcsóbban test, tisztít Weisz, Arany János ucca 29. szám. 1940 vv.

Számos bajára meghozza biztos gyógyulást különleges haskötőim. Kiss Béláné, Kossuth 59. 687 12. 31

Karácsonyra drapériás függönyöket 15 P-től, csipkeszövet, klóplanyagokat, maradék betéteket olcsón. Rothermere 36. keresztúrpület. 1231 1. 21

Kellemes lakás, finom szomszédok, Hungaria puzsában, szobák napokra és hónapokra. Ferenc József 59. Telefon: 23-39. 800 vv.

Használt varrógépek, gépalkatrészek minden géphez, javítások felesleggel, vétel, csere, Eisenberger, Csapó 101. 1501 1. 25

Nagyothallás és fülzúgás praktikus gyógyításáról prospektust küld Németi Mór, Nagyvárad, Bercsényi Miklós 7. 138+

Karácsonyiak, ezüstenyök, jövő hét elejére megérkeznek Csapó 11. számú üres telekre. 1467

Hölgyeim! Akár eső, akár hó, Kövesdi Dauerte mindig jó. — Mester 42. 951

ÉLELMISZER ITAL

Uradalmi fajalma kicsiben és nagyban olcsón kapható egész nap Széchenyi 26. 1267

Alma a karácsonyi ünnepekre 80 fillértől; 160 fillérig kapható. Hatvan 41. 920

OKTATÁS

Simai gyors- és gépiróiskolában állandóan beiratkozhat. Piac 73. Államvizsga, 1311 12. 11

RÁDIO

Rádiókészülék vásárlásánál, javításnál forduljon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez. — Csapó 86. Telefon: 32-54. 1987 12. 31

HANGSZER

Tangóharmónikát nálam vesz, inkyen tanítatom. Zongorák eladása, vétele Tanczer, Balthány 1. 1299 1. 10

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezés: Salamon bútorgyártásban. — Jömnőség. Előnyös árak. — Hunyadi 2. 298. 2. 1.

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorgyártásban, Piac 71. 592 12. 25

Reklám kombinált szekrény, fotelek, rádió, próba baba, modern háló, s ebédlő, konyhaberendezés eladó. Kossuth u. 51. 1788 1. 4

TÜZELŐ ANYAGOK

Fahulladék, 30 mázsa, egytételben eladó. Nap 4. 929

KIADÓ LAKÁS
egyszobás

Szép szoba előszobával garzonnak, irodának, szalonnak vagy házas párnak kiadó. Erzsébet 1. 1471

Különbejárattal uccai földszintes szoba fürdőszobahasználattal kiadó Rákosi Jenő 5. 1450

Szoba, konyha, fűkammera azonnal kiadó. Honvéd 45. 1469

KIADÓ LAKÁS
kétszobás

Elcserelem kertészen villamosítól 6-8 pernyire lévő két parkettes szobás, különálló összkomfortos lakásomat, víz, gáz bent, lakbéré 68 P, hasonló kertészen lévő háromszobás, összkomfortos, különálló lakással magasabb lakbérrel. Ajánlatokat „Villamoshoz közel” jellegre kiadóba kérek. 439 vv.

BÚTOROZOTT SZOBA

Kiadó központi fűtéses uccai bútorozott szoba fürdőszobahasználattal. Cím a kiadóban. 1446

Légfűtéses bútorozott szoba teljes ellátással kiadó. Cím a kiadóban. 1454

Különbejárattal bútorozott szoba fűdősobahasználattal kiadó. Rákosi Jenő 5. földszint 3. 1458

Szerényebb egy személy részére kis bútorozott szoba 15-re kiadó. Csapó 26. sz. 1. 1401

VEGYES

Ügynökmentes 5 kis hold barna homokföld Vértessigetnél eladó — 2000-rt az egész. Széchenyi 41. 1443

ELVESZETT

Elveszett Ondód, Vederes-dűlő 45. sz. alól szőke sülde koca, aki tud róla, jelentse ott, esetleg Kigyó 55 alatt. 1426

Elveszett püspöki palotából fekete törpe spitz him kutya. Illó jutalom ellenében értesítést kérek 12-17 telefonon. 1444

HASZNÁLT
RUHA — CIPO

43-as tisztiszalma, alighasznált, eladó. Bőszörményi út 11/a. 1400

Férfi fekete télikabát, keveset használt, közepetremetre eladó, 140 P. Megtekinthető Baksa fodrásznál, Bethlen 23. 1386

Király Imre névre szóló vásárlási könyv elvesztett. Kérem a megtalálót, címemre szíveskedjék leadni. 1449

INGÓSÁG VÉTEL

Legmagasabb áron veszünk ezüst és alpaca evőkészleteket, régi ékszereket, mindennemű szőnyegeket, régi órákat, dísztárgyakat, festményeket, bútorokat stb. Ingóságkövetítő, püspöki palota. Telefon 37-99. 1131 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Főbbféle motorkerékpáralkatrész jutányosan eladó. Nagyváthy, Kossuth 29. 1937 vv.

Gyapjúszőnyeg kifogástalan állapotban 4½x3½ méter nagyságú 800 pengőért és egy gyapjú torontáli 3x2 méteres 200 pengőért eladó. Cím a kiadóban. Telefon: 21-62. 1023 vv.

Eladó magyar-német könyvtár, Schunda cimbalom, Aladdia lámpa, függönyök, szervizbő, porcellántálak. Hajdúbőszörmény, Arad u. 60. 1242

Szeneszakok és zacskók, tizedesmérlegek, irodafeladók, Széchenyi 49. Jakobovitsnál. 1427

Hajszarító Tornádó és bura kitűnő állapotban eladó. Nagy, Baltazár 14. 928

Eladó prima, nagy fojtónegő kályha, tükrös előszobafogas, fehér sodronyos vaságy olcsón. Szávay Gyula 6. 1435

Jókarban lévő bőrvarró Singer gép eladó. Csapó 28. Dede József. 1445

Kettő ágy, kettő darab szekrény és egy darab éjjeli szekrény olcsón eladó. Bégyány 14. 1460

Eladó két darab magastámlájú fotó, egy bencsértakaró, egy hatszemélyes ebédlőszerviz, többféle vitrindolgozó és evőeszközök, egy fekete férfiöltöny. Megtekinthető Szőlősi trafik, Hatvan 1. 1466



Patent melegítő kályha, cső, 3 darab, eladó. — Kandia 14. 1421

GAZD. TERMÉNYEK

Sárgarépat nagyobb mennyiségben veszek. Árajánlatot kér Karotta üzem. Széchenyi 83. 1392

GAZD. ESZKÖZÖK

Eladó jókarban lévő igászék. Fűlöp 29. Gerébi-telep. 1430
Ígás kocsiszerszám, féderes talyiga és hajtó-kocsi eladó. Veres 25. 933

ELADÓ HÁZ

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyzetes telék két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi ucca 85. sz. nagyobb teiek egytételben eladó. Cím megtekinthető a kiadóhivatalban. 4+

ELADÓ FÖLD

7 hold tanyás föld eladó. Értekezni Csillag 14. 1363

ELADÓ ALLAT

Mangalica kan, mezőhegyesi állami birtokról hozott 23 hónapos eladó, vagy kettő darab 8-10 hónapos jó fajta kan. elcserelehető. Cím kiadóhivatalban. 935 vv.

Liba, keresztetett, tenyésztési célra kiválógatva kapható. Kossuth 54. 1343

Sarló, 18 db szimultánnozt, eladó. Széchenyi 83. 1393

5 darab négyhónapos sülde eladó. Bőszörményi út 31. 1448

Értesítendő Pálfi József
Kiadófeladók
193. SZIGETHY GYULA
Igazgató
Erdő és nyoma a
SZIGETHYI KÖNYV- és LAPNYOMO
RÉSZEVTÁRSASÁG
Feltöltés nyomdavezető
SZIGETHY IMRE